

Medlem af Inatsisartut
Mala Høy Kúko, Siumut
/Her

Svar på § 37-spørgsmål nr. 167-2021 vedr. flytning af dyr til Tasiilaqområdet

Brevdato: 26-11-2021
Sagsnr.: 2021 - 21008
Akt-id: 18607889

Kære Mala Høy Kúko

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Du har i henhold til § 37, stk 1 i Forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut vedr. flytning af dyr til Tasiilaqområdet. Spørgsmålene er henvist til min besvarelse.

Spørgsmål 1.

Hvad vil det koste Landskassen at flytte rensdyr til Tasiilaq-distriktet?

Svar:

Landskassen vil alene have omkostninger til vurdering af kommunens ansøgning om tilladelse til flytning af rensdyr. For en nærmere beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem kommunen og Naalakkersuisut henvises til besvarelserne af § 37 spørgsmål nr. 283 i 2016 og spørgsmål nr. 238 i 2017 tilgængelige via www.inatsisartut.gl.

Spørgsmål 2.

Hvad vil det koste Landskassen at flytte moskusokser til Tasiilaq-distriktet?

Svar:

Landskassen vil alene have omkostninger til vurdering af kommunens ansøgning om tilladelse til flytning af moskusokser. For en nærmere beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem kommunen og Naalakkersuisut henvises til besvarelserne af § 37 spørgsmål nr. 283 i 2016 og spørgsmål nr. 238 i 2017 tilgængelige via www.inatsisartut.gl.

Spørgsmål 3.

Hvad vil det koste Landskassen at flytte polarharer til Tasiilaq-distriktet?

Svar:

Landskassen vil alene have omkostninger til vurdering af kommunens ansøgning om tilladelse til flytning af polarharer. For en nærmere beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem kommunen og Naalakkersuisut henvises til besvarelserne af § 37 spørgsmål nr. 283 i 2016 og spørgsmål nr. 238 i 2017 tilgængelige via www.inatsisartut.gl.

Spørgsmål 4.

Er der foretaget undersøgelse af fødegrundlaget for de førnævnte dyr i Tasiilaq-distriktet?

Svar:

Se venligst besvarelsen af § 37 spørgsmål nr. 344 i 2019 tilgængelige via www.inatsisartut.gl.

Spørgsmål 5.

Såfremt der er foretaget sådanne undersøgelser, hvem har da lavet undersøgelserne?

Svar:

Vegetationsundersøgelserne i Tasiilaqområdet er blevet udført af forskellige forskningsinstitutioner. Undersøgelserne er primært blevet gennemført af forskere fra Tyskland, Holland og Danmark. Hovedformålet med de botaniske undersøgelser har ikke været at vurdere fødegrundlaget for drøvtyggere, men derimod almindelige botaniske undersøgelser og kortlægning.

Spørgsmål 6.

Hvornår har man undersøgt det?

Svar:

Se venligst svar på spørgsmål nummer 4.

Spørgsmål 7.

Hvem har foranlediget sådanne undersøgelser?

Svar:

Se venligst svar på spørgsmål nummer 5.

Spørgsmål 8.

Hvem har finansieret undersøgelserne?

Svar:

Grønlands Naturinstitut oplyser, at de tyske vegetationsundersøgelser i Tasiilaqområdet blandt andet er blevet finansieret af den tyske forskningsfond German Research Foundation, DFG. Naalakkersuisut har ikke kendskab til, hvordan de øvrige forskningsinstitutioner finansierer deres vegetationsundersøgelser.

Med venlig hilsen

Kalistat Lund

23. november 2021

I henhold til § 37, stk. 1 i Inatsisartuts forretningsorden stiller jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. Hvad vil det koste Landskassen at flytte rensdyr til Tasiilaq-distriktet?**
- 2. Hvad vil det koste Landskassen at flytte moskusokser til Tasiilaq-distriktet?**
- 3. Hvad vil det koste Landskassen at flytte polarharer til Tasiilaq-distriktet?**
- 4. Er der foretaget undersøgelse af førnævnte dyr som supplement til fødevaregrundlaget i Tasiilaq-distriktet?**
- 5. Såfremt der er foretaget sådanne undersøgelser, hvem har da lavet undersøgelserne?**
- 6. Hvornår har man undersøgt det?**
- 7. Hvem har foranlediget sådanne undersøgelser?**
- 8. Hvem har finansieret undersøgelserne?**

(Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut)

Begrundelse:

Naalakkersuisut og Kommuneqarfik Sermersooq har besluttet at fremme erhvervsudviklingen i Østgrønland. Det er nødvendigt at forberede dette arbejde, hvis plan skal lykkes. Det er således ikke kun fiskeriet og turismen, som skal bane vej for udviklingen, hvorfor det er nødvendigt at finde andre alternative muligheder for erhvervsudviklingen. Der blev efter 1950 flyttet rensdyr til Tasiilaq-distriktet. 1980'erne forsvandt rensdyrene sporløst. Der er endnu ikke fra myndighedernes side kommet officiel forklaring på, hvorfor rensdyrene forsvandt sporløst.

Derfor vil jeg gerne have svar på hvad det vil koste at flytte ovennævnte dyr.

Jeg ønsker at modtage svar inden for 10 arbejdsdage.

23. Oktober 2017

I medfør af § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål:

- 1. Er der foretaget undersøgelser af muligheden for, at kunne foretage udsætning af moskusokser på Diskøen ved Qeqertarsuaq?**
- 2. Hvilke forpligtelser har henholdsvis Naalakkersuisut og Kommunerne i forbindelse med udsætning af moskusokser?**

(Medlem af Inatsisartut, Jess Svane, Siumut)

Begrundelse:

For ca. 25-30 år siden blev der foretaget udsætning af moskusokser ved Naterna i Diskobugtområdet, hvor det dengang var kommunerne Qasigiannnguit Kommune, Kangaatsiaq Kommune og Aasi-aat Kommune, der i fællesskab stod for udsætningen af moskusokser.

Formålet var, at indbyggerne i de nævnte kommuner i løbet af få år ville begynde, at kunne erherve sig fint kød.

I dag er målet forlængst nået og som det er almindelig kendt, så har man efter kommunesammenlægningen i Ilulissat og Qeqertarsuaq må borgerne drive fangst.

Og tillige hermed så har de der lever af fangererhvervet endda også fået en mindre gevinst ud af det.

Jess Svane

Siumut

1 NOV. 2017

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT
GRØNLANDS SELVSTYRE
INATSIARTUT ALLATTOQARFIAT
BUREAU FOR INATSIARTUT
BOX 1060 - 3900 NUUK

Medlem af Inatsisartut, Jess Svane
Her/

Svar på § 37-spørgsmål nr. 2017-238 vedr. mulighed for udsætning af moskusokser ved Qeqertarsuaq på Disko-øen.

Dato: 30-10-2017
Sagsnummer: 2017 - 23834
Akt nr.: 6467571

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende mulighed for udsætning af moskusokser ved Qeqertarsuaq på Disko-øen. Spørgsmålene er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1: Er der foretaget undersøgelser af muligheden for, at kunne foretage udsætning af moskusokser på Diskoøen ved Qeqertarsuaq?

Svar: I 1993 gav Kommunalbestyrelsen i Qeqertarsuaq kommune en bevilling til vegetationsundersøgelser på Disko-øen med henblik på mulig udsætning af moskusokser ved Qeqertarsuaq. Konklusion på rapporten var, at Qeqertarsuaq er uegnet til udsætning af moskusokser, bl.a. fordi der ikke findes græs med den latinske betegnelse Kobresia på Disko-øen.

Spørgsmål 2: Hvilke forpligtelser har henholdsvis Naalakkersuisut og Kommunerne i forbindelse med udsætning af moskusokser?

Svar: Kommunen har i forbindelse med udsætning af moskusokser pligt til at foretage vegetationsundersøgelser og dermed undersøgelser af landområder, hvor moskusokserne kan græsse. Det skal ved undersøgelserne også afklares, hvor mange moskusokser, der kan græsse i landområderne. Kommunen er også forpligtet til at udarbejde en forvaltningsplan, der omhandler udnyttelse af moskusokserne efter udsætning. Dette kan være erhvervsfangst, fritidsjagt og betalingsjagt efter trofæer eller udnyttelse af uld og horn fra moskusokserne samt moskusokse-safari for turister.

Afhængigt af et konkret projekt med udsætning af moskusokser skal der også laves en naturkonsekvens-vurdering. Dyrslægen skal deltage ved udsætning af moskusokser for at sikre, at moskusokserne bedøves, behandles og flyttes på en forsvarlig måde. Når alle de nævnte ting er på plads og det er besluttet samt godkendt, hvorfra og hvor mange moskusokser, der skal flyttes, skal hele udsætningsplanen godkendes af Naalakkersuisoq. Kommunen skal ligeledes afholde samtlige udgifter i forbindelse med udsætning af moskusokser, tællinger af bestanden samt kontrol af fangsten.

Med venlig hilsen

Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst

Ulloq 12.11.2019

I medfør af § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. Har man i Tasiilaq og omegn nogensinde foretaget græsningsundersøgelser for rensdyr eller moskusokser i de kæmpe naturområder der findes her.**
- 2. Såfremt man ikke har foretaget undersøgelser heraf, er der da planer herom?**

(Medlem af Inatsisartut, Mala Høy Kuko Siumut)

Begrundelse

I slutningen af 1980'erne blev rensdyrene der befandt i Østgrønland ved Kuummiut og Tinteqilaaqs fjorde pludselig væk. Så vidt jer er orienteret om, har man ikke efterfølgende fra Kommunen, Naturinstituttet, eller fra Naalakkersuisut på nogen måde gjort noget for, at finde ud af hvorfor rensdyrene er forsvundet.

Derfor kunne det være på sin plads, at få oplyst om der græsningsareal nok, såfremt man skulle ønske at flytte dyr herover. Man kan i henhold til fangernes fortællinger herom forstå, at siden man i 1960'erne flyttede rensdyr herover fra vestkysten, så var det ellers blevet til rigtig mange rensdyr.

I forbindelse med de senere års klimaforandringer, hvor vejret er blevet varmere må man forvente, at beplantningen i naturen som dyrene lever af og kan spise må være forandrede.

Jeg ønsker, at mit spørgsmål bliver besvaret indenfor 10 på hinanden følgende arbejdsdage.

Mala Høy Kuko
Siumut

Medlem af Inatsisartut,
Mala Høy Kuko Siumut
Her/

Svar på § 37-spørgsmål nr. 344 2019 vedr. græsningsundersøgelser for rendyr og moskusokser i områderne ved Tasiilaq.

Dato: 20-11-2019
Sagsnummer: 2019 - 24690
Dok. nr.: 47014061

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende græsningsundersøgelser for rendyr og moskusokser i områderne ved Tasiilaq. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1. Har man i Tasiilaq og omegn nogensinde foretaget græsningsundersøgelser for rendyr eller moskusokser i de kæmpe naturområder der findes her.

Besvarelse af spørgsmål 1: Der blev gennemført græsningsundersøgelser på Tasiilaq-øen i 1968-1969 og i 1981. Der blev dengang registreret og undersøgt 11 af de vigtigste vegetationstyper på Tasiilaq-øen og undersøgt igen i 2007.

Rendyr spiser buskads, græs, svampe og lav. Lav er den vigtigste fødekilde for rendyr om vinteren.

Der blev ved den første undersøgelse gennemført i 1968-1969 registreret og undersøgt følgende planter på Tasiilaq-øen: Carex Mire (Halvgræs), Alchemilla Meadow (Løvefod), Salix Scrub (Pil), Alchemilla Snowbed (Løvefod), Hylocomium Snowbed (Etage-mos), Salix Snowbed (Pil), Lichen Grassland (Græsser med lav), Phyllodoce Heath (Blålyng), Empetrum Heath (Sortebærlyng) samt Racomitrium Heath (Mos).

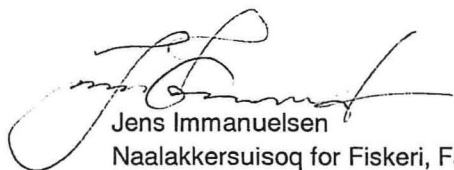
Rensdyrenes vigtigste fødekilde om vinteren er lav med den latinske betegnelse Cladonia Rangifera og den type lav er ikke blevet registreret ved undersøgelsen på Tasiilaq-øen, så derfor er fødegrundlaget på Tasiilaq-øen ikke velegnet til rendyr.

Moskusokser spiser pileskud og græs. Græs med betegnelsen Kobresia er en af de vigtigste fødekilder for moskusokser. Denne type græs er ikke blevet registreret ved undersøgelsen på Tasiilaq-øen, så derfor er fødegrundlaget på Tasiilaq-øen ikke velegnet til moskusokser.

Spørgsmål 2. Såfremt man ikke har foretaget undersøgelser heraf, er der da planer herom?

Besvarelse af spørgsmål 2: Der er ikke planer om undersøgelser. Se besvarelse af spørgsmål 1.

Med venlig hilsen

Jens Immanuel

Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug

21. dec. 2016

I medfør af § 37 i forretningsorden for Inatsisartut fremsætter vi følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

Har Naalakkersuisut planer om at få lavet en undersøgelse om rensdyr bestand omkring Tasiilaq?

Har Naalakkersuisut planer om at få flyttet rensdyr, muskosokser, sneharer til Tasiilaq egn, fra f.-eks. Syd Grønland?

Har Pinngortitaleriffik den viden om hvor rensdyr bestanden er i Øst Grønland?

Siden den tid hvor man ikke kan finde rensdyr bestanden, om man har gjort undersøgelser om hvad der nu er sket ?

Har man ide om hvor stor rensdyr bestanden i Tasiilaq egn er?

Det sidste tal man har omkring bestanden – hvad er den ?

Har man den viden fra Pinngortitaleriffik – omkring hvor stor moskusokse bestanden er i Ittoqqortoormiit?

Hvornår har man optalt sidste gang? Har der været optælling?

(Medlem for Inatsisartut, Mala Høy Kuko, Atassut)

Begrundelse:

Man har flyttet rensdyr i starten af 1960'-rne til Tasiilaq egn? Efter det nye rensdyr bestand dengang har man kunne i en årrække uddele rensdyr licenser til dem der har søgt om tilladelse.

I løbet af årgang 1980'-erne forsvandt rensdyrene inden for kort tid, hvor man dernæst ikke hørte noget om bestanden. Men geologernes fortællinger siger at de har set rensdyr længere inde i bunden af Sermilik fjord. I perioden hvor Ammassalik Kommune eksisterede har man hørt at man har drøftet at man skal få flyttet rensdyr til området, men hvor langt man har nået igennem med arbejdet har været forvirrende for indbyggerne.

For at indhente nærmere viden om der findes stadigvæk rensdyr omkring Tasiilaq, samtidig om der findes planer om at få flyttet rensdyr til Tasiilaq egn, således disse spørgsmål fremsendt.

Hermed anmoder om at have svar på spørgsmålene, hvor vi regner med at svarene fra den respektive Naalakkersuisut os i hænde inden der er gået ti arbejdsdage.

Medlem af Inatsisartut
Mala Høy Kúko, Atassut
/Her

Svar på § 37-spørgsmål 2016-283 vedr. rensdyr i Tasiilaq

Kære Mala Høy Kúko

Du har den 21. december 2016 stillet Naalakkersuisut spørgsmål vedr. rensdyr i Tasiilaq.

Spørgsmålene er henvist til min besvarelse. Grønlands Naturinstitut og Departementet for Fiskeri og Fangst har bidraget til besvarelsen af spørgsmålene.

Spørgsmål 1.

Har Naalakkersuisut planer om at få lavet en undersøgelse om rensdyr bestand omkring Tasiilaq?

Naalakkersuisut har ikke planer om at få lavet undersøgelser af rensdyr omkring Tasiilaq. Grønlands Naturinstituts undersøgelser af rensdyr har primært været fokuseret på de store bestande i Vestgrønland. På grund af besparelser, har Grønlands Naturinstitut ikke optalt rensdyr siden 2012. Grønlands Naturinstitut oplyser, at instituttet fløj over de områder, hvor rensdyr formodentlig kan befinde sig i forbindelse med isbjørnemærkning på østkysten i 2016. Der blev ikke observeret rensdyr eller spor efter rensdyr. Isbjørnemærkning skal foretages igen i 2017, og hvis der observeres rensdyr, vil Grønlands Naturinstitut tage prøver til genetiske undersøgelser.

Spørgsmål 2

Har Naalakkersuisut planer om at få flyttet rensdyr, muskosokser, sneharer til Tasiilaq egn, fra f.-eks. Syd Grønland?

Departementet for Fiskeri og Fangst oplyser, at ”det ikke er Naalakkersuisut, der planlægger flytninger af rensdyr, muskosokser, sneharer eller andre arter. Kommunerne står selv for at arrangere flytninger, og kommunerne afholder alle udgifter forbundet med flytningen, herunder vegetationsundersøgelser, udarbejdelse af forvaltningsplan og inddragelse af dyrlægemyndighederne”.

Spørgsmål 3

Har Pinngortitaleriffik den viden om hvor rensdyr bestanden er i Øst Grønland?

Grønlands Naturinstitut har ikke oplysninger om, hvor eventuelle bestande af forvildede tamrensdyr kan være i Øst Grønland.

Brev dato:
19-01-2017
Sagsnr.
2016 - 4186
Akt. nr.
4262822

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: npann@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 4

Siden den tid hvor man ikke kan finde rensdyr bestanden, om man har gjort undersøgelser om hvad der nu er sket?

De oprindelige grønlandske vildrensdyr i Tasiilaqområdet befandt sig i området fra ca. år 200 til år 1200 og er formodentligt uddøde mellem år 1200 og år 1500.

I 1971 blev der introduceret i alt 22 tamrensdyr til Tasiilaqområdet, hvor de blev sat i land ved Ikaasaalap Itivnera. Disse dyr kom fra Nuuk Itivnera (Kapisillit) bestanden af tamrensdyr.

I 1980 blev det estimeret, at der ca. var 80 rensdyr i Tasiilaqområdet med en udbredelse langs østsiden af Sermilikfjorden.

I 1998 og 1999 blev der tilsyneladende observeret rensdyrspor af geologer i den nordøstlige del af Sermilikfjorden, men der blev ikke set dyr.

I 2014 og 2016 kom der nye rygter om, at der skulle være observeret rensdyr på østkysten.

Spørgsmål 5

Har man ide om hvor stor rensdyr bestanden i Tasiilaq egn er?

Størrelsen af mulig forvildet tamrensdyrbestand ved Tasiilaq er ukendt.

Grønlands Naturinstitut observerede ikke rensdyr ikke rensdyrspor ved overflyvning af Tasiilaqområdet i forbindelse med isbjørnemærkning i 2016.

Spørgsmål 6

Det sidste tal man har omkring bestanden – hvad er den?

Se besvarelsen af spørgsmål 4

Spørgsmål 7

Har man den viden fra Pinngortitaleriffik – omkring hvor stor moskusokse bestanden er i Ittoqqortoormiit?

Grønlands Naturinstituts viden om moskusoksebestanden ved Ittoqqortoormiit er mere end 10 år gammel.

I 1990 blev den samlede bestand i Nord- og Nordøstgrønland vurderet til ca. 9.500 – 12.500 moskusokser.

For Ittoqqortoormiitområdet var vurderingen:

- Jameson Land, ca. 2950-3600 moskusokser
- Kangertiitivaq fjord (indre/vestlige), ca. 1250-1550 moskusokser
- Liverpool Land samt Scoresby Land, ca. 150 moskusokser

I april 2000 foretog Grønlands Naturinstitut en helikoptertælling ved Jameson Land. Bestanden blev vurderet til at være omkring 2000 moskusokser.

I 2002, 2003 og 2004 hjalp Grønlands Naturinstitut fangerne fra Ittoqqoortormi-it med at udføre minimumstællinger i den indre/vestlige Kangertiitivaq fjord:

- I 2002 blev i alt 1323 moskusokser observeret inklusivt 191 kalve
- I 2003 blev i alt 463 moskusokser observeret inklusivt 4 kalve
- I 2004 blev i alt 562 moskusokser observeret inklusivt 94 kalve

Spørgsmål 8

Hvornår har man optalt sidste gang? Har der været optælling?

Se besvarelsen af spørgsmål 7

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Suka K. Frederiksen